

19

Het Stift in Weerselo

Al wandelend door de buurtschap Het Stift in Weerselo maak je ook een wandeling door eeuwenoude geschiedenis. Het van oorsprong middeleeuwse klooster herbergde later vooral adellijke juffers, die in de Stiftshuizen naast de kerk woonden. Het is er nog allemaal te zien en gelegen in het mooi bewaard gebleven, typisch Twentse natuurlandschap.

Deftige juffers in een Twents klooster

Bekend is dat de Betuwse ridder Hugo van Buren in 1142 op de plek van het huidige Stift in Weerselo een eerste religieuze gemeenschap stichtte. Het woord stift is afkomstig van 'stichten' en verwijst naar een kloosterachtige gemeenschap, waarvan de leden een eigen inkomen hadden. Meestal waren dit om die reden leden van de adel. Al snel kwam er een prior en werd het 'sticht/stift' een Benedictijner dubbelklooster, voor zowel mannelijke als vrouwelijke kloosterlingen. Ten tijde van de stichting stond er waarschijnlijk een vakwerkkapel van leem en hout. De huidige Stiftskerk voert je terug naar de middeleeuwen. Wat er nu staat stamt uit de veertiende eeuw of vroeger, terwijl de gewelven van omstreeks 1500 dateren. Bijzonder is de middeleeuwse doopvont van Bentheimer zandsteen uit 1200, gedecoreerd met onder andere wijnranken. De Stiftshuizen, die aan hetzelfde plein liggen dwars op de kerk, vertegenwoordigen weer een heel andere periode. Alleen het meest linkse stiftshuis is nog origineel en daar zie je boven de voordeur ook het wapen van Bentinck-Van Weleveld. Na een grote brand in 1523 kregen deze huizen vanaf de zeventiende eeuw hun huidige vorm. Het Stift ontwikkelde zich tot een wereldlijk, adellijk Stift. Dit hield in dat vrouwen van adellijke afkomst, ook wel juffers genoemd, wel of niet gehuwd, hier mochten wonen en werden begraven. Zo zie je in de kerk nog een paar grafplaten van deze juffers, de meeste uit de zeventiende eeuw. Bekend

is dat er vanaf ongeveer de vijftiende tot laat in de achttiende eeuw juffers op deze plek hebben gewoond. Na de Reformatie gingen de juffers hierin mee en werden zij protestant. Tussen de kerk en de Stiftshuizen staat nu restaurant De Stiftsschuur. Het kan zijn dat vroeger op deze plek een kapittelhuis heeft gestaan. Links van de kerk staat de Stiftsschool. Hoe oud de school is weet men niet. Er werd voor het eerst melding gemaakt van een school op deze plek in 1733. Verder wandelend zijn er ook interessante gebouwen uit jongere periodes te zien. Voorbeelden hiervan zijn het Storkenhuis, in 1839 gebouwd door een telg uit het geslacht Stork. En een oude smederij, die er van binnen nog precies uit ziet als een oude smederij. Ook is er de in 1921 in cottagestijl gebouwde pastorie. Midden op het plein staat een waterput van Bentheimer zandsteen. Verderop liggen nog de mooi gerestaureerde voormalige burgemeesterswoning en het voormalige gemeentehuis. Het Stift is in zijn geheel in 1973 als beschermd dorpsgezicht aangemerkt.

Het buurtschap ligt in het prachtig bewaard gebleven Twentse landschap. De combinatie van natuur, agrarische activiteiten en cultuurhistorische elementen én de kleinschaligheid hiervan, maken het heel aantrekkelijk. Bijzonder in de natuur zijn de essen, glooiende akkers die zijn ontstaan doordat de boeren ieder jaar de akkers met mest opbolden. Het Twents als taal kent de laatste tijd een flinke opleving, mede door inspanningen van cabaretier Herman Finkers en actrice Johanna ter Steege. Een gedenkplaat op het plein in Het Stift vermeldt Anne van

der Meiden, theoloog en dominee en een eind vorige eeuw onder studenten zeer geziene hoogleraar massacommunicatie. Hij heeft in 16 jaar tijd de Bijbel in het Twents vertaald en vele jaren in het Twents gepreekt, waaronder ook hier in Het Stift.

Wat is er nog meer te doen?

Aan te bevelen is het rondje Het Stift te wandelen (4,6 kilometer). Ook is er de Essenroute, op borden in het Stift aangegeven. Er zijn mooie fietstochten te maken over de stuwwallen van Noordoost-Twente. Ook ligt het kunststadje Ootmarsum niet ver van Weerselo.

WWW.HET-STIFT.NL
WWW.HEEMKUNDEWEERSELO.NL/
BUURTSCHAPPEN/HET-STIFT
WWW.NOORDOOST-TWENTE.NL

52°21'21.0"N 6°50'35.4"E